King Solomon's Arc, Week 2: Chapter 1: Succession and Illness

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Outline of Chapter 1

1:1-4	King David is irreversibly cold, and Avishag haShunamit is brought to warm him
1:5-10	Adoniyahu, son of King David, has royal ambitions, makes a feast by a stream, and invites Yoav and
	Evyatar but not Natan, Benayahu, David's warriors and Shlomo
1:11-14	Natan enlists Batsheva to protect Shlomo's royal future
1:15-21	Batsheva informs King David
1:22-27	Natan informs King David
1:28-35	King David intervenes to anoint Shlomo
1:36-40	King Shlomo is anointed
1:41-53	Adoniyahu folds; Shlomo spares him

When was Shlomo picked to be the next king? And who knew?

1. The problems

Melachim I 1:13, 1:17
 Melachim I 1:27
 David swore that Shlomo would be king "You haven't named a successor"

Shemuel II 7:12-13
 David reports that Gd Shlomo would build the Beit haMikdash
 Divrei haYamim I 22:5-10
 David reports that Gd Shlomo would build the Beit haMikdash

2. The smoking gun Shemuel II 12:22-25

3. Radak to Shemuel II 12:24

היתה נמנע' מלהזקק לו אמרה לו הילד מת מפני העון אפי' יהיה לי בן של קיימא ממך יבוזו אחיו אותו מפני שבאתי אליך בעון מתחילה אמר היתה נמנע' מלהזקק לו אמרה לו הילד מת מפני העון אפי' יהיה לי ממך ימלוך אחרי כי כן שלח לי הקל על יד הנביא ונשבע לה וזהו שאמרה לו בת שבע... She refused, saying, "The child died because of the sin. Even were we to have a child who would live, his brethren would shame him because I initially came to you in sin." Dovid said, "Gd has forgiven me, and the first child I will have from you will reign after me, for so Gd has sent me via the prophet." He swore to her, as Batsheva later said...

4 Abarbanel to Melachim L 1.9

ולפי שנתן הנביא נבא על המלכת שלמה וראה שיואב ואביתר ושאר האנשי' הפושעים נוסדו יחד על ד' ועל משיחו, היה הדבר הזה בלבו כאש בוערת...

And because Natan the Prophet had prophesied that Solomon would be king, and he saw that Yoav, Evyatar and the other rebels had gathered together against Gd and against His anointed, it was like a burning fire in his heart...

5. Radak to Melachim I 1:13

יודע היה נתן שנשבע לה, ששמע זה ממנה.

Natan knew that [David] had sworn to her, for he had heard it from her.

6. Abarbanel to Melachim I 1:24

ומה שאמר נתן אדוני המלך אתה אמרת אדוניהו ימלוך אחרי, הוא מאמר נאמר בתמיהה, כאלו אמר "וכי אתה אמרת אדוניהו ימלוך אחרי? באמת לא אמרת כזה!" והתולדה היוצאת מזה היא, איך מלאו לבו של אדוניהו לעשות כן בלי מצותך?

When Natan said, "My master, the king, did you say 'Adoinyahu will reign after me'?" This was said in shock, as in, "Did you say that Adoniyahu will reign after me? In truth, you did not say this!" And therefore, how did Adoniyahu dare to do this, without your order?!

7. Malbim to Melachim I 1:27

עוד הזכיר תרעומת אחרת נוגעת אליו לבד, באשר הוא נבא לדוד כי שלמה ימלוך אחריו, אם יצוייר שדוד ימליך זולתו, בהכרח בא אליו נבואה אחרת להמליך את אדוניהו (שזה יצוייר אם גרם איזה חטא בינתים לשלמה שלא ימלוך), ואז היה דוד מחוייב להודיע זאת לנתן, בל יגרום לו ספק בנבואתו, או חשד על דוד שעבר על דברי נביא.

It also mentioned another complaint, relevant only to [Natan], since he had prophesied to David that Shlomo would reign after him. If it could be that David would crown someone else, then he must have received another prophecy, to crown Adoniyahu (which could happen if some sin happed in the interim, causing Shlomo not to reign). But then David would have had to tell Natan about this, lest he cause doubt regarding his prophecy, or suspicion of David for violating the prophet's words.

8. Malbim to Divrei haYamim I 23:1

"וימלך." שכבר המליך את שלמה כנזכר במלכים, ופה בא לספר מה שעשה דוד לפני מותו אחר שהמליך את שלמה והכין א"ע ללכת בדרך כל הארץ, שאז סדר משמרות כהונה ולויה, ואח"כ צוה את שלמה ונאסף על עמיו:

"And he crowned" – He had already crowned Shlomo as recorded in Melachim. Here it told what David did before dying, after crowning Shlomo. He prepared himself to go the way of all the and, arranging the shifts of kohanim and leviyim, and then he instructed Shlomo and was gathered to his nation.

9. Abarbanel, end of Melachim I 1

ולא זכר שמה עזרא הסופר עוד מההמלכה הזאת ואיך היתה על דבר אדוניהו, לפי שנסמך על מה שנכתב בכאן, אבל ספר שם דבר אחר שלא כתבו הנביא בספר הזה, והוא ששלמה נמשח פעם שנית, ולפי זה שני פעמים נמשח ושני פעמים נמלך שלמה על ישראל...

Ezra the Sofer did not mention there anything further about this coronation and how it happened because of Adoniyahu, relying on what was written here. But there it recorded something else, which the prophet did not write in this book, that Shlomo was anointed a second time. So he was anointed twice, and twice Shlomo was crowned over Israel...

10. Summary

- King David wanted to build the Beit haMikdash; Natan told him his son (Shlomo) would be king and do it
- King David swore to Batsheva that Shlomo would be king, on the basis of Natan's prophecy
- When Adoniyahu held his feast, Natan asked King David whether he had changed the succession
- Divrei haYamim skips this whole story
- Divrei haYamim records a second coronation, after the one that appears in Melachim II

11. Abarbanel to Shemuel II 15:1

לא כוונו ישראל למרוד בדוד מלכם ולא להמיתו הלילה וחס כי אם להמליך במקומו את אבשלום בנו הגדול כדי שלא ימלך שלמה בן בת שבע Israel did not intend to rebel against David, their king, or to kill him, Gd forbid, but only to coronate his oldest son Avshalom in his place in order that Shlomo, son of Batsheva, should not reign.

12. Abarbanel to Melachim I 1:11

ולשואל שישאל איך נתן הנביא לא האמין בנבואתו ששלמה ימלוך ונצטרך לכל ההשתדלות הזה? והנה הנביא המספק על נבואתו עובר על דת וחייב מיתה! נשיבה ונאמר שהייעודים האלקיים הם על תנאי, כמו שנתבאר בזולת זה המקום, (עיין בפי' יונה) ולכן היה אפשר שהיה הייעוד ההוא חוזר לחטא דוד או שלמה או בת שבע ושנחם ד' מהטובה, ולתאותו שיִקים ד' דברו כמו שהיה תמיד כוסף הנביאים, השתדל עליו...

גם אפשר שנאמר שהסבות האמצעיות אי אפשר שימלטו בדברים האלקיי', וראה נתן הנביא שהיה ההשתדלות הזה סבה אמצעיית לשיגיע הייעוד האלקי אשר דבר עליו...

And to the one who will ask how Natan the Prophet did not trust his own prophecy that Shlomo would reign, and why he needed all of this effort; a prophet who doubts his prophecy violates the law and is liable for death! We will respond that Divine destiny is conditional, as explained elsewhere (see Yonah). Therefore, it was possible that this destiny would be revoked, due to sin by David or Shlomo or Batsheva, and Hashem had renounced that benefit. In [Natan's] desire that Gd fulfill his word, as prophets always yearned to have happen, he made the effort for it...

It is also possible that we could say that intermediate steps are always needed for Divine matters. Natan the Prophet saw that this effort would be the means by which the Divine destiny he had spoken would arrive...

1:1-4 Why are we told about King David's illness?

13. Radak to Melachim I 1:1

בימי הזקנה חלש ונפל למטה. ואף על פי שלא היה אלא בן שבעים שנה, מפני המלחמות אשר נלחם תשש כחו וקפצה עליו הזקנה.

In his old age he became weak and bedridden. Even though he was only seventy years old, due to the wars he had fought his strength was drained, and old age leapt upon him.

14. Abarbanel to Melachim I 1:1

שהתחברו בדוד סבות מקררות ומחלישו' גופו: 1) אם רוב צרותיו ומלחמותיו שלא עזבוהו כל ימי חייו, והיה ביום אכלהו חורב וקרח בלילה ותדד שינתו מעיניו כדרך הלוחמים, והוא מה שיתיך הכח וימית הרוח החיוני, ומזה היה לו נמשך הקור העצום ההוא, 2) ואם יגונותיו ואבלו על ענין אינון ותמר ועל ענין אבשלום כי נגע עד נפש, שגם זה החליש לבבו ורוחו, וכמ"ש (משלי י"ב כ"ה) דאגה בלב איש ישחנה, 3) ואם ענין בת שבע ואוריה ומה שחטא בזה שהתחרט ממנו ושב בתשובה שלימה, והיה בוכה על עונותיו ודואג עליהם הרבה כל היום וכל הלילה, כאמרו (תלים ק"א כ"ד) ברכי כשלו מצום ובשרי כחש משמן, וכמ"ש (שם נ"א ד') וחטאתי נגדי תמיד, 4) ואם העיון וההתבודדות, שבלא ספק בהחיות האדם נפשו ימית כחותיו הגופיות, וכמ"ש חז"ל (סנהדרין פ"ג כ"ו ע"ב) למה נקרא שמה תושיה? לפי שמתשת כחו של אדם, והוא היה מתבודד תמיד וחצות לילה היה קם להודות לד', וכל זה באמת החליש לבו, כמ"ש על עצמו (תלים נ"א י"ט) לב נשבר ונדכה וגו', 5) מחובר לזה שהיה טבעו אדומי דמיי, כמו שהעיד הכתוב עליו (שמו' א' י"ז י"ב) שהיה אדמוני עם יפה עינים וטוב רואי, והיה מפני זה בבחרותו שטוף במשגל ואוהב הנשים ומרבה לשכב עמהן...

Causes for chilling and weakening the body joined together in David:

- 1) Troubles and wars, including suffering at the battlefield
- 2) Sorrow and grief for Amnon and Tamar, and Avshalom's revolt
- 3) Regret and grief for what he did with Batsheva and Uriah
- 4) A life of introspection and devotion to Gd
- 5) His youthful involvement with women

15. Dr. Yisrael Rosenson, ממחלה להמלכה, Megadim 39 (5764) Chizkiyahu, Asa, Uziah, Yeravam, Achaziah

16. Talmud, Berachot 62b

"כל המבזה את הבגדים, סוף אינו נהנה מהם, שנאמר "והמלך דוד זקן בא בימים ויכסהו בבגדים ולא יחם לו:"
Anyone who degrades clothing, in the end he will not benefit from them, as it says in Melachim I 1:1...

17. Rashi to Melachim 1:1

:ומדרש אגדה א"ר שמואל בר נחמני כשראה דוד את המלאך עומד בירושלים וחרבו בידו (דה"י א כא:טו-יז) נצטנן דמו מיראתו: In a midrash: Rabbi Shemuel bar Nachmeni said, "When David saw the *malach* standing over Jerusalem, sword in hand (Divrei haYamim I 21:15-17), his blood chilled in fear."

18. Dr. Yisrael Rosenson, ממחלה להמלכה, Megadim 39 (5764)

הבולט בכולם, הוא הרמז הלשוני העומד כמדומה במרכז סיפור המחלה. העבדים מציעים את ה'תרופה': "ושכבה בחיקך" (מל"א א', ב) המזכיר באופן מצמרר את תורף ה'מחלה' בתוכחת נתן במשל 'כבשת הרש': "...ובחיקו תשכב ותהי לו כבת" (שמ"ב י"ב, ג). השימוש בפועל שכ"ב שזור בכל סעיפיה וענפיה של פרשת דוד ובת שבע - כולל פרשת אבשלום, ובהקשר זה ניתן לדבר על 'שכב' כעל מילה מנחה כללית, אך ברי שבהשוואה שהוצגה כאן הזיקה ישירה, ואף בוטה במיוחד.

Most prominent is the linguistic hint which seems to stand at the centre of the story of the illness. The servants suggest a 'treatment': "She shall lie in your bosom." This eerily invokes the 'illness' in Natan's rebuke in the parable of the 'poor lamb': "And she lay in his bosom, and she was like a daughter for him." The use of this root is interwoven in all of the segments of the story of David and Batsheva – including Avshalom's story – and in this context one can speak of this as a general guiding word. But it is clear that in the link set out here the connection is straight, and even especially clear.

19. Malbim to Melachim I 1:1

ואנכי אחשוב כי באשר הסבה שהניעה את לב דוד להמליך את שלמה באותו היום שהמליכו בחייו היה מחלוקת אדוניה אשר רצה להחזיק מלכות בלא דעת אביו... ולכן הוכרח הכותב להקדים ענין אדוניהו.

ואולם באשר גם זה היה לו סבה בהכרח, כי מה ראה אדוניה לעשות האולת הזאת, למלוך בחיי אביו בלא דעתו, ולא ידע כי יתודע הדבר לאביו, ומלבד שלא ישיג התכלית עוד ישנאהו על כי חשב למרוד בו, ויקדים להמליך את שלמה כאשר היה כן באמת? ואם אבשלום מרד על פני אביו, קשר קשר ויט כל ישראל אחריו, לא כן אדוניה שלא היו דבריו רק עם יואב ואביתר, וטוב היה לו להמתין עד ימות אביו, שאז יעשה מה שלבו חפץ! לכן הקדים הסבות שהניעו את הדבר הזה, הנה לא ירא שיהיה כמורד במלכות אביו כמו אבשלום, כי אבשלום עשה זה בעוד מלך דוד ועשה חיל... לא כן עתה המלך היה זקן...

I think that because the cause for David crowning Shlomo on that day, while he was alive, was Adoniyahu's schism, wanting to take the throne without his father knowing... Therefore the writer had to mention Adoniyahu's matter first.

But because this also had a cause that forced I, for why did Adoniyah do this foolish thing, taking his throne during his father's lifetime without his knowledge? Didn't he know that his father would find out, and not only would he not achieve his goal, but [his father[would hate him for planning to revolt, and he would move up the crowning of Shlomo – as actually happened? And if Avshalom revolted in his father's lifetime, he created a conspiracy and all Israel followed him, but Adoniyahu did not do thus, but only spoke with Yoav and Evyatar! It would have been better for him to wait for his father's death, when he could do what he wanted! Therefore, it prefaced with the factors that brought this about. He was not afraid to be a rebel against the throne like Avshalom, for Avshalom did it when David still reigned and was mighty... Not so now, when the king was old...

20. Abarbanel to Melachim I 1:1

ועם כל זה המורה על חולשתו וחסרון כחותיו ולבו, כאשר אמרו לו שמלך אדוניהו התעורר באומץ גדול וחם לבו בקרבו וכאיש מלחמה העיר קנאה להמליך את שלמה באותו יום, והוא ממה שיעיד שהיה חפץ מאד בדבר הזה, אחרי אשר עם כל חולשתו קרוב למות התעורר אליו בכח גדול ואמוץ רב כזה.

והסבה השנית [להזכיר ענין אבישג] היא, שהודיענו הכתוב כל זה להקדמת ידיעה, להגיד שבת שבע ושאר נשי המלך לא היו באות לפניו לא לשרתו ולא לשכב בחיקו וגם לא לראותו... והיוצא מזה שלא המליך דוד את שלמה מפני חשקו לבת שבע.

And with all of this that demonstrated his weakness and his lack of strength and heart, when they told him that Adoniyahu had taken the throne he roused himself with great strength, and his heart became hot in him, and like a warrior he acted with outrage to crown Shlomo on that same day. This shows that he very much wanted this – as with all of his weakness and being close to death, he roused himself with great strength and force.

The second reason [to mention Avishag] was that the text informed us of this so that we would have this knowledge first, saying that Batsheva and the other royal wives did not come before him to serve him or to lie with him, and not even to see him... And what emerges from this is that David did not crown Shlomo out of desire for Batsheva.

21. Talmud, Avodah Zarah 4b-5a

א"ר יוחנן משום ר"ש בן יוחאי: לא דוד ראוי לאותו מעשה, ולא ישראל ראוין לאותו מעשה; לא דוד ראוי לאותו מעשה, דכתיב: ולבי חלל בקרבי; ולא ישראל ראוין לאותו מעשה, דכתיב: מי יתן והיה לבבם זה להם ליראה אותי כל הימים, אלא למה עשו? לומר לך, שאם חטא יחיד - אומרים לו: כלך אצל יחיד, ואם חטאו צבור - אומרים להו לכו אצל צבור. וצריכא...

Rabbi Yochanan cited Rabbi Shimon bar Yochai: David was not suited for that deed, and Israel was not suited for that deed [the Golden Calf]. David was not suited for that deed, as Tehillim 109:22 says, "My heart is hollow [Rashi: powerless, dead] in me." And Israel was not suited for that deed, as Devarim 5:26 says, "Would that they have this heart, to revere Me, forever." Then why did they do it? To teach you that if someone sins, we tell him, "Go to the individual." And if a community sins, we tell him, "Go to the community." And we need ...